

כפר סבא, דצמבר 2022

פנסיה חובה לעצמאיים- לשנת 2022

חוק פנסיה לעצמאיים נחקק ב- 2017 כחלק מהחקיקה החברתית, מתוך מחשבה על עובדים עצמאיים שחלקם לא חסכו במשך שנות עבודתם.

כדי לממש את מטרת החוק נקבעו סכומי ההפקדת חובה לפנסיה לעצמאי, לצד הטבות מס והתאמות בחוק ביטוח לאומי שיאפשרו לעצמאים לחסוך ולכלכל את עצמאם בכבוד גם לאחר הפרישה לגמלאות.

להלן עיקרי החוק:

1. החוק חל על עצמאי שהוא עוסק פטור או עוסק מורשה.
2. חובת ההפקדה לפנסיה חלה על עצמאיים בין גילאים 21 ל- 60 והחל מיום 1.1.2017.
3. עצמאיים, אשר גילם היה 55 ביום כניסת החוק (1.1.2017) – פטורים מהפקדות לפנסיה.
4. חובת ההפקדה תחול על עצמאיים, אשר קיים תיק על שםם במרשמי מע"מ, בעל וותק של לפחות 6 חודשים.
5. סכום ההפקדה לקרן פנסיה נקבע לפי הכנסה חייבת, שהיא הכנסות פחות הוצאות (מוכרות) ומתחלק למדרגות:
  - עבור הכנסה בגובה של עד מחצית השכר הממוצע במשק, יש להפקיד 4.45%.
  - השכר הממוצע נקבע על ידי הביטוח הלאומי ב- 1.1 מידי שנה. השנה הביטוח הלאומי קבע ב- 1.1.22 כי השכר הממוצע עומד על 10,672 ₪. אם כך, עד גובה הכנסה של 5,336 ₪, יש להפקיד 4.45% שהם 238 ₪ לחודש, שהם 2,856 ₪ לכל שנת 2022.
  - עבור הכנסה שמעל מחצית השכר הממוצע במשק ועד גובה השכר הממוצע במשק יש להפקיד 12.55%. כלומר, על הכנסה מ- 5,856 ₪ ועד 10,672 ₪.
  - סכום זה מגיע עד 669 ₪ נוספים לחודש.
  - לגבי הכנסה שמעל השכר הממוצע במשק – אין חובת הפקדה.
6. עצמאי שהכנסתו השנתית נמוכה מגובה שכר מינימום (הכנסה שנתית 64,032 ₪ לשנת 2022), פטור מהפקדה לפנסיה לעצמאיים.
7. במועד הפקדת הכספים, יסווגו הכספים ככספי תגמולים, שליש מהכספים שיופקדו יסווגו כרכיב ייעודי למצבי אבטלה. עצמאי, אשר סגר את עסקו, יוכל למשוך את הסכום הצבור למצבי אבטלה (עד לתקרת הסכום שהופקד ולא יותר מסכום המשקף את מס' שנות עבודתו כעצמאי כפול הסך של 12,420 ₪, ובלבד שבאותה שנה לא קיבל מענק פרישה).
8. מכיוון שאצל עצמאיים קשה לחזות את ההכנסה החייבת במהלך השנה אליה מתייחסת חובת ההפקדה, ניתן להפקיד סכומים לפי הערכה ולבצע השלמות בסוף השנה, אם קרן הפנסיה מאפשרת זאת ותזרים המזומנים של העסק לא נפגע מכך.
9. המרכז לגביית קנסות יטפל בתשלומי גביית תשלומים שהעצמאי לא הפקיד בזמן ובהטלות קנסות על מי שלא יבצע את מלוא ההפקדה השנתית לקרן פנסיה חובה. כיום הוגדר קנס בסך 500 ₪ (סכום המתעדכן מדי שנה), שיוטל על מי שלא הפקיד לקרן פנסיה במועד המועד לתחילת הטלת הקנסות הוא 1.12.2019 על איחורים בתשלום משנת המס 2018 ואילך. המרכז לגביית קנסות יטפל בסכומי ההפקדות לקרן פנסיה רק מעצמאי שהרוויח לפחות את שכר המינימום השנתי.
10. ביצוע הפקדות לקופ"ג עד לתקרה השנתית עשוי לאפשר לכם להגדיל את החסכוניות ולהנות מהטבות מס משמעותיות (למי שזכאי):
  - תקרת הכנסה בגינה יינתן זיכוי מס – 213,690 ₪ שנתי.
  - שיעור הפקדה שנתי המקנה זיכוי מס – 16.5%.
  - סכום הפקדה שנתי המקנה זיכוי מס – 35,244 ₪.
  - זיכוי מקסימלי שיינתן בעת ההפקדה – 11% מתקרת ההכנסה – מקסימום 23,496 ₪.
11. נציין כי משיכת כספים מקופת גמל לפני המועד שנקבע לכך בדיון, מחויבת במס בשיעור של 35% (או מס שולי, הגבוה מביניהם) מהסכום הנמשך, ללא זכות לפטור, קיזוז או ניכוי.

יחד עם זאת בהתאם לתיקון החוק, חוסך בקופת גמל או בקרן פנסיה ותיקה עם חשבונות ביתרה כוללת עד לסכום של 8,000 ₪, יכול בתנאים מסויימים, למשוך את הכסף מבלי לשלם מס. ניתן לבדוק אם קיימות קופות לא פעילות על שם העמית באתר "הר הכסף" מטעם משרד האוצר.

כל האמור בחוזר זה הוא לשם הדרכה כללית בלבד. אין להסתמך על האמור בחוזר מבלי לקבל עצה מקצועית מתאימה.

בברכה,

איל ברהום
רואה חשבון